

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/22-03/29
URBROJ: 613-09-24-10
Bjelovar, 10. listopada 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Demokratski HSS
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2023.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2023.	15
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Demokratski HSS (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računu propisanom računskim planom (što je utjecalo na strukturu prihoda).

Navedeni prihodi u iznosu od 26.230,36 eura evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru računa prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), umjesto u okviru računa prihoda po posebnim propisima iz proračuna.

Nadalje, navedeni prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (26.230,36 eura) su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na temelju pribavljenih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli, umjesto prema stvarno doznačenim (raspoloživim) prihodima u iznosu od 25.154,91 euro odnosno uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Stoga su navedeni prihodi više evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 1.075,45 eura.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom su obuhvaćena potraživanja u iznosu od 2.044,33 eura i obveze u iznosu od 2.730,78 eura (navedeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama za 2023.), dok je nefinancijska imovina popisana količinski, ali ne i vrijednosno (vrijednost nefinancijske imovine u poslovnim knjigama evidentirana je koncem 2023. u iznosu od 1.942,68 eura). Također, popisom nisu obuhvaćena novčana sredstva koncem 2023. (prema poslovnim knjigama i izvodu poslovne banke, stanje sredstava na žiroračunu za redovno poslovanje Stranke iznosi 17.696,89 eura, dok stanje sredstava u blagajni iznosi 51,28 eura). Stoga nije usklađeno knjigovodstveno stanje imovine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na datum bilance.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (značajno više su ostvareni rashodi za zaposlene za 2.993,67 eura ili 206,6 %, rashodi za usluge promidžbe i informiranja za 2.642,62 eura ili 32,8 % te rashodi za reprezentaciju za 2.439,53 eura ili 49,7 %; rashodi za usluge pošte i prijevoza ostvareni su u iznosu od 2.716,29 eura, rashodi amortizacije u iznosu od 1.299,75 eura te rashodi za materijal u iznosu od 840,09 eura, a prethodne godine nisu ostvareni; drugi rashodi (za kazne, penale i naknade štete) nisu ostvareni, a prethodne godine ostvareni su u iznosu od 2.280,58 eura). (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u siječnju 2021., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u ožujku 2021. Sjedište Stranke je Gajeva 32, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke (Narodne novine 52/23).

Programom su utvrđena područja djelovanja Stranke, i to kroz zalaganja za: razvitak Republike Hrvatske kao suvremene i suverene republike, aktivne članice zajednice europskih naroda i država u gospodarskom, kulturnom, znanstvenom, demografskom i demokratskom smislu; slobodu svih njezinih građana u kojoj sloboda pojedinca podrazumijeva odgovornost; zaštitu manjina i ugroženih društvenih skupina, ravnopravno sudjelovanje u tržišnom natjecanju i funkcionalno tržišno gospodarstvo koje je socijalno osjetljivo; zemlju u kojoj se cijeni rad i stvaralaštvo, poštuje i štiti privatno vlasništvo, cijeni inicijativa pojedinaca te im se omogućuje da budu pokretači gospodarskih i drugih projekata; suzbijanje korupcije osnaživanjem institucija; zaštitu ljudskih, političkih, vjerskih, socijalnih, nacionalnih i svih drugih prava i interesa; jednake početne mogućnosti za sve, za zemlju u kojoj građani imaju jednake šanse za uspjeh te siguran i ugodan život bez obzira u kojem dijelu ili kraju zemlje odluče živjeti; zaštitu okoliša, poticanje održivog razvoja, energetske neovisnost, zdrav način života i ishrane te budućnost ruralnog prostora i otoka; širu uspostavu lokalne samouprave, maksimalnu primjenu načela supsidijarnosti, kako u upravljanju resursima tako i o brizi za javne interese te upravljanje javnim financijama; veću obrazovanost i informatičku pismenost svih građana, a posebno onih koji žive izvan velikih gradova, kako bi u što većoj mjeri mogli pratiti suvremene trendove te maksimalno koristiti sve resurse kojima raspolažu u kraju u kojem žive i rade.

Statut Stranke donesen je u siječnju 2021. na osnivačkoj Glavnoj skupštini Stranke (objavljen na mrežnim stranicama Stranke te u svibnju 2023. u Narodnim novinama, službenom listu Republike Hrvatske). Najviši je normativni akt, kojim su utvrđeni naziv i sjedište, znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, članstvo, oblici organiziranja, upravna tijela, način njihovog izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja, sredstva za rad, prestanak te postupanje s imovinom u slučaju njezinog prestanka, kao i sva ostala pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke.

Prema Statutu, Stranka okuplja političke sljedbenike nauka braće Antuna i Stjepana Radića, utemeljitelje izvorne političke misli osmišljene za prostor na kojem vjekovima živi hrvatski narod, koji je prilagođen njegovom mentalitetu, suživotu s prirodom, Bogom i svim drugim ljudima koji vole svoju zemlju te prihvaćaju mirotvorstvo kao trajni temelj suradnje među ljudima i narodima te način rješavanja političkih izazova. Ustroj Stranke je na teritorijalnom načelu, a ustrojstveni oblici su županijske, gradske i općinske organizacije. Ako na pojedinom teritoriju ne postoji ustrojstveni oblik Stranke, onda Predsjedništvo Stranke imenuje Povjerenika koji u roku od 90 dana mora osnovati ustrojstveni oblik za koji je imenovan, a ako je rok za predaju liste za lokalne izbore kraći, onda Povjerenik ima ovlast predložiti kandidate i listu za lokalne izbore. Ako Povjerenik u roku od 90 dana ne osnuje ustrojstveni oblik radi čega je imenovan, mandat mu prestaje automatizmom. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Stranka ima tri županijske, osam gradskih i 28 općinskih organizacija, jednu organizaciju gradske četvrti te Povjerenike za Zadarsku, Karlovačku, Krapinsko-zagorsku i Osječko-baranjsku županiju te Grad Zagreb.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposoban hrvatski državljanin, koji prihvaća Statut i Program Stranke.

Odluku o primanju u članstvo donosi Predsjedništvo, ako nije osnovan ustrojstveni oblik i nije imenovan povjerenik ustrojstvenog oblika, ako kandidata za člana predloži Predsjednik Stranke te ako je kandidat za člana osoba koja je prethodno isključena ili je istupila iz Stranke. Punopravnim članom postaje se upisom u evidenciju članova Stranke koju vodi Glavni tajnik. Koncem 2023. Stranka ima 520 aktivnih članova.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća Središnja tijela: Glavna skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik, Sud časti te Nadzorni odbor.

Glavna skupština je najviše izborno, statutarno i programsko tijelo Stranke, koje čine članovi Glavnog odbora, Suda časti i Nadzornog odbora te predsjednici i imenovani predstavnici gradskih i općinskih organizacija. Glavna skupština donosi Statut te njegove izmjene i dopune, Program Stranke, može donijeti poslovnik o svom radu, bira i razrješuje potpredsjednike Stranke, birane članove Predsjedništva, Suda časti i Nadzornog odbora te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke, koje djeluje između dva zasjedanja Glavne skupštine. Čine ga članovi Predsjedništva Stranke, predsjednici županijskih organizacija, svi izravno izabrani dužnosnici županijske, gradske i općinske razine, svi dužnosnici Stranke državne razine te 20 članova izabranih na izbornoj Glavnoj skupštini. Glavni odbor usvaja prijedlog Predsjedništva za donošenje izmjena i dopuna Statuta te usvajanje programskih dokumenata, donosi odluke o zaključivanju koalicija na državnoj razini, može donijeti odluku o sazivanju izvanredne izborne Glavne skupštine Stranke dvotrećinskom većinom, sazvati sjednicu Predsjedništva Stranke, usvaja konačni završni račun Stranke te može predložiti promjenu naziva Stranke.

Predsjedništvo Stranke čine Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, do pet potpredsjednika, Glavni tajnik i tri birana člana koje je izabrala Glavna skupština, predsjednik Glavnog odbora, Organizacijski tajnik (organizira i obavlja organizacijske i informativne poslove za potrebe Stranke kao cjeline te pomaže i koordinira rad svih nižih ustrojstvenih oblika) i Financijski direktor (skrbi se o financijama i imovini Stranke). Predsjedništvo donosi poslovnik o radu Predsjedništva, koordinira rad Stranke, donosi financijski plan i usvaja završni račun, brine se za materijalna i financijska dobra Stranke, odlučuje o promjeni adrese, donosi Pravilnik o članstvu, Poslovnik o radu Suda časti i Nadzornog odbora, predlaže izmjene i dopune Statuta, provodi odluke za koje ga ovlasti Glavna skupština, potvrđuje kandidate na listama za županijske, gradske i općinske izbore i Hrvatski sabor, donosi na prijedlog Predsjednika odluku o raspuštanju županijske, gradske i općinske organizacije, daje opomenu ili isključuje člana Stranke, tumači Statut između dvije Glavne skupštine, može ustrojiti Tajništvo, donosi odluku o ustroju asocijacija Stranke, daje prijedlog Programskih smjernica Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i zakonima.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, predlaže Predsjedništvu raspuštanje županijske, gradske i općinske organizacije, saziva i vodi sjednice Predsjedništva, predlaže odluku o isključenju iz Stranke, brine se o imovini Stranke, predlaže Predsjedništvu povjerenika za županijsku, gradsku i općinsku organizaciju, obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i zakonima. U slučaju spriječenosti Predsjednika Stranke, zamjenjuje ga njegov zamjenik. Od siječnja 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) Predsjednik Stranke je Mateo Ivanac, mag. oec., a Zamjenik Predsjednika je Boro Bašljan, struč. spec. ing. techn. inf.

Glavni tajnik brine se o administrativnim i političkim poslovima Stranke. Unaprjeđuje rad Stranke na svim razinama, koordinira rad ustrojstvenih oblika, brine se o sadržaju i ažurnosti mrežne stranice Stranke te radi druge poslove po nalogu Predsjednika Stranke u skladu sa Statutom i zakonima.

Sud časti ima predsjednika i dva člana koji se biraju na Glavnoj skupštini. Neovisan je u svom radu. Odlučuje o žalbama kod suspenzija ili isključenja članova, a njegov rad uređuje se posebnim poslovníkom koji donosi Predsjedništvo. Odluka Suda časti je konačna.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana koji se biraju na Glavnoj skupštini. Neovisan je u svom radu. Prati i nadzire financijsko-materijalno poslovanje Stranke, pregledava završni račun i podnosi izvješća nadležnim tijelima Stranke. Ovlašten je izvršiti nadzor nad statutarnošću i zakonitosti rada svih ustrojstvenih oblika Stranke na zahtjev Predsjedništva ili Glavnog odbora Stranke.

Osim Statuta, Stranka je donijela Etički kodeks, Pravilnik o članarinama, Pravilnik o financijskom poslovanju te sustavu financijskog upravljanja i kontrola, kao i Poslovník o radu Glavne skupštine.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U 2023. Stranka ima jednu zaposlenicu na određeno vrijeme, u nepunom radnom vremenu.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima. Pravilnikom o financijskom poslovanju te sustavu financijskog upravljanja i kontrola u Stranci (iz prosinca 2022.), između ostalog, utvrđeno je da financijsko upravljanje i kontrole obuhvaćaju sve aspekte u vezi s prihodima/primicima, rashodima/izdacima, imovinom i obvezama, kao i donošenje financijskih planova, raspolaganje financijskim sredstvima i provođenje kontrola. Plaćanje računa odobrava Predsjednik ili Glavni tajnik ili Poslovna tajnica, a plaćanje računa i odobrenje za plaćanje ne može provesti ista osoba.

Kontrolu i ovjeravanje financijske dokumentacije obavljao je Predsjednik Stranke. Knjigovodstvene poslove za Stranku obavlja pravna osoba na temelju ugovora iz siječnja 2022. Između ostalog, ugovoreni su poslovi vođenja poslovnih knjiga, obračuna plaća i drugog dohotka, obračuna amortizacije, poslovnog savjetovanja, pomoći pri naplati te izrade završnog računa s pripadajućim izvještajima.

Tijekom 2023. Nadzorni odbor je pratio rad Stranke pregledom odluka donesenih na sjednicama Predsjedništva i Glavnog odbora te nadzirao financijsko-materijalno poslovanje Stranke pregledom Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., Izvještaja Središnjeg povjerenstva o obavljenom popisu imovine za 2022., poslovnih knjiga, knjigovodstvenih isprava, kao i podataka o potraživanjima za prihode po posebnim propisima za 2023.

U skladu s odredbama Statuta, u prosincu 2023. Nadzorni odbor je Predsjedništvu Stranke podnio Izvještaj o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, u kojem je, između ostalog, navedeno da nisu uočene slabosti i nepravilnosti u radu Stranke.

Etičkim kodeksom (iz prosinca 2022.), utvrđena su pravila ponašanja članova Stranke o međusobnim odnosima s drugima, u skladu s Deklaracijom o pravima čovjeka i građanina. Pravila ponašanja odnose se na ravnopravnost svih članova Stranke, dobro ponašanje, međusobno uvažavanje i toleranciju, razum i razboritost, poštenje, istinu i pravdu, a kojih se trebaju pridržavati svi članovi Stranke. U 2023. nije bilo povrede načela Etičkog kodeksa.

U svrhu unutarnje i vanjske komunikacije Stranka koristi mrežne stranice Stranke, e-poštu te mobilnu aplikaciju za besplatnu razmjenu poziva, poruka i dokumenata (WhatsApp).

Planiranje

Financijski plan i Godišnji plan rada i aktivnosti Stranke za 2023. donijelo je Predsjedništvo u prosincu 2022., a Izmjene i dopune Godišnjeg plana rada i aktivnosti u prosincu 2023. (izmjene i dopune Financijskog plana nisu donesene).

Financijski plan za 2023. sastoji se od plana prihoda i rashoda te plana zaduživanja (Stranka se nije planirala zaduživati u 2023.), a ne sadrži obrazloženje Financijskog plana. Prihodi su planirani u iznosu od 27.871,79 eura i rashodi u iznosu od 36.511,25 eura, a rezultat poslovanja nije planiran. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 10.360,34 eura (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 7.963,37 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 796,34 eura te materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 995,42 eura), rashode za zaposlene u iznosu od 4.645,30 eura, financijske rashode u iznosu od 225,61 euro te rashode za provođenje aktivnosti prema Godišnjem planu rada i aktivnosti Stranke za 2023. u iznosu od 21.280,00 eura, koji nisu planirani prema vrsti rashoda. Također, u Financijskom planu nisu navedene bročane oznake i nazivi računa planiranih prihoda i rashoda prema računskom planu za neprofitne organizacije te nije planiran rezultat poslovanja.

Godišnjim planom rada i aktivnosti za 2023. planirani su rashodi za provođenje aktivnosti Stranke u iznosu od 21.280,00 eura, a njegovim Izmjenama i dopunama u iznosu od 14.944,59 eura, što je manje za 6.335,41 euro ili 29,8 %. Godišnji plan rada i aktivnosti za 2023., kao i njegove Izmjene i dopune, sadrže aktivnosti koje Stranka planira provoditi, i to: održavanje Programske Glavne skupštine Stranke, Izvještajnih skupština županijskih organizacija, sjednica Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke; sudjelovanje na izborima za vijeća mjesnih odbora gradova Bjelovara i Pregrade; sudjelovanje u manifestacijama u organizaciji Stranke (obilježavanje Dana očeva, podjela uskršnjih jaja, Tradicionalni seoski ručak i druge); provođenje edukacije Od kandidata do mandata; obilježavanje obljetnica. Planirani su iznosi sredstava po aktivnostima, nositelji aktivnosti te dinamika njihova provođenja po mjesecima.

Izvešće o realizaciji Godišnjeg programa rada za 2023. razmatrano je na sjednici Predsjedništva koncem prosinca 2023.

Prema navedenom Izvješću, Stranka je do 14. prosinca 2023. provela aktivnosti planirane Godišnjim planom rada i aktivnosti za 2023. u iznosu od 14.544,59 eura, što je manje za 400,00 eura ili 2,7 % u odnosu na ukupno planirane.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Plan i program rada za 2023. i njegove Izmjene i dopune te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

U informacijski sustav za nadzor financiranja, u okviru drugih Bilješki (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) uneseni su dodatni/ispravljeni Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca s podacima koji su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Također su, u okviru Financijskog plana za 2023. te njegovih izmjena i dopuna, još jednom uneseni Plan i program rada za 2023. i njegove Izmjene i dopune. Financijski plan za 2023. dostavljen je Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (srpanj 2024.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 26.230,41 euro, što je 1.696,72 eura ili 6,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 1.641,38 eura ili 5,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	27.927,00	26.230,36	93,9
2.	Drugi prihodi	0,13	0,05	38,5
	Ukupni prihodi	27.927,13	26.230,41	93,9

Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 26.230,36 eura, koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 1.696,64 eura ili 6,1 %. U cijelosti se odnose na pogrešno u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U 2023. prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) te prihodi od članarina i članskih doprinosa nisu ostvareni (Odlukom Predsjedništva Stranke iz prosinca 2022. utvrđeno je da Stranka u 2023. neće naplaćivati članarinu).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 26.230,36 eura odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Sredstva su primljena od jedinica samouprave većim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima, a u pojedinim slučajevima polugodišnje ili u jednom iznosu. Koncem 2023. Stranka ima 70 članova u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (pet vijećnika u županijskim skupštinama, četiri vijećnika u gradskim vijećima te 61 vijećnika u općinskim vijećima).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 30.382,99 eura, što je 11.878,91 euro ili 64,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 6.128,26 eura ili 16,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.449,20	4.442,87	306,6
2.	Materijalni rashodi	14.564,33	24.391,43	167,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	8.050,43	10.693,05	132,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	6.513,90	13.698,38	210,3
3.	Rashodi amortizacije	0,00	1.299,75	-
4.	Financijski rashodi	209,97	248,94	118,6
5.	Drugi rashodi	2.280,58	0,00	-
	Ukupni rashodi	18.504,08	30.382,99	164,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	27.927,13	26.230,41	93,9
	Višak prihoda	9.423,05	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	4.152,58	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 24.391,43 eura ili 80,3 % i rashode za zaposlene u iznosu od 4.442,87 eura ili 14,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Drugi rashodi (amortizacije i financijski rashodi) ostvareni su u iznosu od 1.548,69 eura ili 5,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi više su ostvareni za 9.827,10 eura ili 67,5 % (najvećim dijelom zbog više ostvarenih rashoda za usluge promidžbe i informiranja za redovno poslovanje Stranke i reprezentaciju) te rashodi za zaposlene za 2.993,67 eura ili 206,6 % jer su plaće obračunavane za cijelu 2023. Također su ostvareni i rashodi za usluge pošte i prijevoza te rashodi za materijal u ukupnom iznosu od 3.556,38 eura koji prethodne godine nisu bili ostvareni.

Nadalje, rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.299,75 eura, a prethodne godine nisu bili ostvareni, dok drugi rashodi (za kazne, penale i naknade štete) nisu ostvareni, a prethodne godine su bili ostvareni u iznosu od 2.280,58 eura.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 4.442,87 eura odnose se na rashode za brutoplaću u iznosu od 3.085,28 eura i doprinose na plaću u iznosu od 1.357,59 eura. Plaće su obračunavane i isplaćivane u skladu s ugovorima o radu, koji su tijekom 2023. zaključivani s jednom zaposlenicom tromjesečno na određeno vrijeme, u nepunom radnom vremenu od četiri sata dnevno uz mogućnost preraspodjele radnog vremena, za obavljanje pravnih i drugih poslova za Stranku. Obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaću obavljen je u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje (za redovno poslovanje Stranke) ostvareni u iznosu od 10.693,05 eura odnose se na usluge na području promidžbe, odnosa s javnošću, konzultacija i strategije političkog djelovanja na temelju ugovora o poslovnoj suradnji u iznosu od 8.600,40 eura, usluge dizajna, grafičke pripreme i tiskanja letaka i plakata u iznosu od 900,00 eura, usluge terenskog snimanja događanja, prijenosa uživo te postavljanja i najma razglasa za konferenciju u iznosu od 645,00 eura, usluge kopiranja materijala u iznosu od 228,90 eura, usluge objava članaka i čestitki na portalima i društvenim mrežama u iznosu od 160,00 eura te nabavu upaljača s uslugom tiska u iznosu od 158,75 eura. Ugovorom o poslovnoj suradnji na području promidžbe, odnosa s javnošću, konzultacija i strategije političkog djelovanja za 2023. ugovoreni su poslovi koji se trebaju obavljati prema vrsti (specifikacija poslova) i naknada za obavljene poslove u jednakim mjesečnim iznosima od 716,70 eura. Obavljene usluge obračunane su na temelju ispostavljenih računa u skladu s ugovorom. Isporučitelj usluga sastavio je izvještaje o obavljenim poslovima tijekom 2023. po mjesecima.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 13.698,38 eura odnose se na rashode za reprezentaciju za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 7.351,60 eura, rashode za usluge u iznosu od 5.110,79 eura, materijal u iznosu od 840,09 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima u iznosu od 358,00 eura (odnose se na naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 262,60 eura i druge troškove u iznosu od 95,40 eura) te naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 37,90 eura.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 5.110,79 eura odnose se na rashode za usluge pošte i prijevoza članova Stranke na sastanke tijela Stranke i manifestacije u organizaciji Stranke u iznosu od 2.716,29 eura, knjigovodstvene usluge (kontrola, obrada i arhiviranje dokumentacije) u iznosu od 1.535,04 eura, najamnine za korištenje dvorana za sastanke i manifestacije u iznosu od 780,63 eura te računalne usluge u iznosu od 78,83 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 1.299,75 eura odnose se na amortizaciju uredske opreme i namještaja obračunanu po stopama utvrđenim Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 248,94 eura odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 248,86 eura te negativne tečajne razlike u iznosu od 0,08 eura.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2023. iznosi 4.152,58 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 23.156,98 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 19.004,40 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 21.735,18 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.323,97	1.942,68	83,6
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	2.323,97	1.942,68	83,6
2.	Financijska imovina	23.065,63	19.792,50	85,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	20.981,88	17.748,17	84,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	583,98	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	1.499,77	2.044,33	136,3
	Ukupno imovina	25.389,60	21.735,18	85,6
3.	Obveze	2.084,94	2.730,78	131,0
3.1.	Obveze za rashode	1.819,49	2.068,94	113,7
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	265,45	661,84	249,3
4.	Vlastiti izvori	23.304,66	19.004,40	81,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	25.389,60	21.735,18	85,6

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. manja je za 3.654,42 eura ili 14,4 %, najvećim dijelom zbog smanjenja novca na žiroračunu za redovno poslovanje u poslovnoj banci te ostvarenog manjka prihoda u izvještajnom razdoblju.

Vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) u iznosu od 1.942,68 eura odnosi se na uredsku opremu (prijenosna računala, pisači, projektor, stalak). U odnosu na prethodnu godinu manja je za 381,29 eura ili 16,4 % zbog ispravka vrijednosti.

Financijska imovina koncem 2023. iznosi 19.792,50 eura. Odnosi se na novac u poslovnoj banci (sredstva na žiroračunu za redovno poslovanje) u iznosu od 17.696,89 eura i blagajni u iznosu od 51,28 eura te potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.044,33 eura. Stranka nema podatke o iznosu naplaćenih potraživanja do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.).

Obveze iskazane u iznosu od 2.730,78 eura odnose se na obveze za rashode u iznosu od 2.068,94 eura (od čega su obveze za zaposlene 1.078,10 eura, a obveze prema dobavljačima usluga 990,84 eura) te prihode budućih razdoblja u iznosu od 661,84 eura. Stranka nema podatke o iznosu podmirenenih obveza do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.).

Vlastiti izvori u iznosu od 19.004,40 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (od čega je manjak prihoda u 2023. u iznosu od 4.152,58 eura, a preneseni višak prethodne godine u iznosu od 23.156,98 eura).

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 17. lipnja do 10. listopada 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)
7. Statut (siječanj 2021.)

8. Financijski plan, Program rada i aktivnosti za 2023. te Izmjene i dopune Programa rada i aktivnosti za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera stavki na računima te knjige ulaznih računa). Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s odgovornom osobom u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Statutom Stranke iz listopada 2021. i Pravilnikom o financijskom poslovanju te sustavu financijskog upravljanja i kontrola u Stranci iz prosinca 2022., između ostalog, uređena su pravila i procedure za provedbu unutarnjih kontrola. Prema odredbama članka 48. Statuta, Nadzorni odbor prati i nadzire financijsko-materijalno poslovanje Stranke, pregledava završni račun i podnosi izvješća nadležnim tijelima.

Nadzorni odbor je tijekom 2023. pratio rad Stranke pregledom odluka donesenih na sjednicama Predsjedništva i Glavnog odbora te nadzirao financijsko-materijalno poslovanje Stranke pregledom Izvještaja o приходима i rashodima za 2022., Izvještaja Središnjeg povjerenstva o obavljenom popisu imovine za 2022., poslovnih knjiga, knjigovodstvenih isprava, kao i podataka o potraživanjima za prihode po posebnim propisima za 2023. U skladu s odredbama Statuta, u prosincu 2023. Nadzorni odbor je Predsjedništvu Stranke podnio Izvještaj o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, u kojem je između ostalog, navedeno da nisu uočene slabosti i nepravilnosti u radu Stranke.

Međutim, s obzirom na to da su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, sustav unutarnjih kontrola je djelomično učinkovit. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju preporučuje provoditi cjeloviti nadzor i kontrolu nad financijsko-materijalnim poslovanjem Stranke u cilju sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja da se sredstva Stranke koriste racionalno i učinkovito.

2. Planiranje

- 2.1. Stranka je donijela Financijski plan te Godišnji plan rada i aktivnosti za 2023. u prosincu 2022., a Izmjene i dopune Godišnjeg plana rada i aktivnosti u prosincu 2023. (izmjene i dopune Financijskog plana nisu donesene).

Financijski plan za 2023. sastoji se od plana prihoda i rashoda te plana zaduživanja, a ne sadrži obrazloženje financijskog plana. Prihodi su planirani u iznosu od 27.871,79 eura i rashodi u iznosu od 36.511,25 eura. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 10.360,34 eura (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 7.963,37 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 796,34 eura te materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 995,42 eura), rashode za zaposlene u iznosu od 4.645,30 eura, financijske rashode u iznosu od 225,61 euro te rashode za provođenje aktivnosti prema Godišnjem planu rada i aktivnosti Stranke za 2023. u iznosu od 21.280,00 eura, koji nisu planirani prema vrsti rashoda. Također, u Financijskom planu nisu navedene brojčane oznake i nazivi računa planiranih prihoda i rashoda prema računskom planu za neprofitne organizacije te nije planiran rezultat poslovanja.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, odredbama članaka 13., 16. i 17. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da se Plan prihoda i rashoda priprema najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije te da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu sa programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti obrazloženje financijskog plana koje je sastavni dio financijskog plana te financijskim planom planirati prihode i rashode na razini skupine računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, kao i rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti koncem godine za koju se donosi financijski plan, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnjim planom rada i aktivnosti za 2023. planirani su rashodi za provođenje aktivnosti Stranke u iznosu od 21.280,00 eura, a njegovim Izmjenama i dopunama u iznosu od 14.544,59 eura, što je manje za 6.735,41 euro ili 31,7 %. Aktivnosti se odnose, između ostalog, na održavanje sjednica tijela Stranke, sudjelovanje na izborima za vijeća mjesnih odbora te sudjelovanje u manifestacijama u organizaciji Stranke. Planirani su iznosi sredstava po aktivnostima, nositelji aktivnosti te dinamika njihova provođenja po mjesecima.

S obzirom na to da rashodi za provođenje planiranih aktivnosti nisu planirani prema vrsti rashoda i izvorima financiranja kao što su planirani u Financijskom planu, nije osigurano praćenje njihova ostvarenja s iznosima u Financijskom planu.

Također, Godišnjim planom rada i aktivnosti nisu planirani rashodi vezani za redovitu aktivnost u radu Stranke (između ostalog, plaće zaposlenika, knjigovodstvene usluge, usluge promidžbe i informiranja) koji su planirani Financijskim planom za 2023. te su rashodi u Godišnjem planu rada i aktivnosti planirani manje za 21.966,66 eura ili 60,2 % u odnosu na Financijski plan. Stoga navedeni dokumenti nisu usklađeni.

Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje godišnjim planom rada i aktivnosti iskazati financijska sredstva potrebna za ostvarivanje svih planiranih aktivnosti prema vrsti rashoda i izvorima financiranja, radi povezivanja ciljeva i aktivnosti s planiranim financijskim planom te pratiti njihovo ostvarenje. Također, preporučuje kod donošenja godišnjeg programa rada sredstva za provedbu planiranih aktivnosti uskladiti sa sredstvima utvrđenim financijskim planom, a uz donošenje izmjena godišnjeg programa donositi i izmjene financijskog plana.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računu propisanom računskom planom (što je utjecalo na strukturu prihoda). Navedeni prihodi u iznosu od 26.230,36 eura evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru računa prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), umjesto u okviru računa prihoda po posebnim propisima iz proračuna.

Odredbama članka 32. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu propisano je da skupina računa 33 – Prihodi po posebnim propisima obuhvaća prihode po posebnim propisima iz proračuna i iz ostalih izvora; prihodi po posebnim propisima iz proračuna jesu prihodi koje neprofitna organizacija ostvaruje u skladu sa zakonima i drugim propisima iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode na računima propisanim računskom planom u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Nadalje, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 26.230,36 eura su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na temelju pribavljenih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli, umjesto prema stvarno doznačenim (raspoloživim) prihodima u iznosu od 25.154,91 euro odnosno uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Stoga su navedeni prihodi više evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 1.075,45 eura.

Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te da se prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje političkih stranaka evidentirati u poslovnim knjigama, odnosno iskazati u financijskim izvještajima uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom su obuhvaćena potraživanja u iznosu od 2.044,33 eura i obveze u iznosu od 2.730,78 eura (navedeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama za 2023.), dok je nefinancijska imovina popisana količinski, ali ne i vrijednosno (vrijednost nefinancijske imovine u poslovnim knjigama evidentirana je koncem 2023. u iznosu od 1.942,68 eura). Također, popisom nisu obuhvaćena novčana sredstva koncem 2023. (prema poslovnim knjigama i izvodu poslovne banke, stanje sredstava na žiroračunu za redovno poslovanje Stranke iznosi 17.696,89 eura, dok stanje sredstava u blagajni iznosi 51,28 eura). Stoga nije usklađeno knjigovodstveno stanje imovine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na datum bilance.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjelovit godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Financijski izvještaji

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Plan i program rada za 2023. i njegove Izmjene i dopune te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Financijski plan za 2023. dostavljen je Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (srpanj 2024.).

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (značajno više su ostvareni rashodi za zaposlene za 2.993,67 eura ili 206,6 %, rashodi za usluge promidžbe i informiranja za 2.642,62 eura ili 32,8 % te rashodi za reprezentaciju za 2.439,53 eura ili 49,7 %; rashodi za usluge pošte i prijevoza ostvareni su u iznosu od 2.716,29 eura, rashodi amortizacije u iznosu od 1.299,75 eura te rashodi za materijal u iznosu od 840,09 eura, a prethodne godine nisu ostvareni; drugi rashodi (za kazne, penale i naknade štete) nisu ostvareni, a prethodne godine ostvareni su u iznosu od 2.280,58 eura).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća i suglasna je s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2022.	N	Nadzirati i kontrolirati financijsko-materijalno poslovanje Stranke, obavljati pregled završnog računa te podnositi izvješća nadležnim tijelima Stranke u skladu s odredbama Statuta.	28. veljače 2024.	provedeno
2.		2022.	P	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.	28. veljače 2024.	djelomično provedeno
3.	Planiranje	2022.	N	Donijeti financijski plan i godišnji program rada do konca tekuće godine za sljedeću godinu u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	31. prosinca 2023.	provedeno
4.		2022.	N	Financijskim planom prihode i rashode planirati prema računima iz računskog plana, kao i planirati rezultat poslovanja u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
5.		2022.	P	Godišnjim programom rada za svaku aktivnost planirati potrebna financijska sredstva prema vrsti rashoda i iznosima te izvorima financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	28. veljače 2024.	djelomično provedeno
6.		2022.	P	Pratiti ostvarenje godišnjeg programa rada po aktivnostima, vrsti rashoda i iznosima te izvorima financiranja.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
7.	Računovodstveno poslovanje	2022.	N	Ustrojiti propisane pomoćne knjige u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	provedeno
8.		2022.	N	U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2024.	provedeno
9.		2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode i rashode u jednakim iznosima i na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2024.	djelomično provedeno
10.		2022.	N	U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati sve prihode i rashode, stvarno stanje viška raspoloživog u sljedećem razdoblju te imovinu, obveze i vlastite izvore, kao i uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama s podacima iskazanim u financijskim izvještajima i stvarnim stanjem u skladu s načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2024.	provedeno
11.		2022.	N	Obaviti cjelovit godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	16. siječnja 2024.	nije provedeno
12.	Financijski izvještaji	2022.	N	U financijskim izvještajima (Bilanci) iskazati podatke koji se odnose na stanje 1. siječnja i 31. prosinca u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te važećom Uputom Ministarstva financija za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.	28. veljače 2024.	provedeno
13.		2022.	N	Sastavljati Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. veljače 2024.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni ili u postupku provedbe daje se u nastavku.

- S obzirom na to da su revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, sustav unutarnjih kontrola je i nadalje djelomično učinkovit. (redni broj 2.)
- Godišnjim programom rada planirani su iznosi sredstava po aktivnostima, a nisu planirani prema vrsti rashoda i izvorima financiranja. (redni broj 5.)
- Stranka je do sredine prosinca 2023. provela aktivnosti planirane Godišnjim planom rada i aktivnosti za 2023. u iznosu od 14.544,59 eura, što je manje za 400,00 eura ili 2,7 % u odnosu na ukupno planirane. Navedene aktivnosti nisu iskazane prema vrsti rashoda i iznosima te izvorima financiranja. (redni broj 6.)
- Rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u jednakim iznosima i na računima propisanim računskim planom, dok prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računu propisanom računskim planom za neprofitne organizacije. (redni broj 9.)
- Stranka je sastavila Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. (redni broj 13.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka je suglasna sa statusom naloga i preporuka iz prošle revizije.